

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

C. N. S. C.

Str. Stavropoleos, nr. 6, sector 3, București, România, CIF 20329980, CP 030084
Tel. +4 021 3104641 Fax. +4 021 3104642 www.cnsc.ro

Achizițiile publice în spațiul românesc. Rolul instituțiilor publice Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor – C.N.S.C.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR (C.N.S.C.) este un organism independent cu activitate administrativ – jurisdicțională, înființat în anul 2006, în contextul angajamentelor asumate de România în cadrul capitolului 1 „Libera circulație a mărfurilor” și al recomandărilor Comisiei Europene.

Din această perspectivă se poate afirma că scopul Consiliului se suprapune actului normativ prin care a luat ființă, în sensul promovării concurenței și garantării tratamentului egal și nediscriminatoriu între operatorii economici, respectiv asigurarea transparenței și integrității procesului de achiziție publică.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene, organism jurisdicțional care interpretează legislația europeană pentru a se asigura că aceasta se aplică în același fel în toate țările U.E., consideră atribuirea ilegală a contractelor drept cea mai gravă încălcare a dreptului comunitar în domeniul achizițiilor publice din partea unei autorități sau a unei entități contractante.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile Directivei 2007/66/CE, fiecare stat membru este obligat să adopte cât mai rapid măsuri în scopul remedierii presupusei încălcări sau prevenirii prejudicierii în continuare a intereselor respective, inclusiv măsuri de suspendare sau care să asigure suspendarea procedurii de atribuire a unui contract de achiziții publice sau a aplicării oricărei decizii luate de autoritatea contractantă.

Abordarea curentă a U.E. vizează întărirea eficacității căilor de atac la nivel național în sensul că cei în cauză trebuie să folosească mai mult posibilitățile de atac prin intermediul procedurii provizorii înainte de încheierea unui contract. În opinia acesteia, mecanismul de remediere ar trebui să fie reorientat spre cazurile grave de nerespectare a dreptului comunitar în materia achizițiilor publice.

Cu alte cuvinte, la nivel unional, în momentul de față se constată o promovare a instituțiilor de remedii în cadrul sistemului de achiziții publice, cu rol de prevenire a efectelor negative ireversibile generate de decizia de atribuire (a contractului de achiziție publică) contestată. În acest sens, trebuie remarcat faptul că din cele 27 de state membre ale Uniunii Europene, 14 dintre acestea au o instituție de remedii similară Consiliului, astfel cum este menționat în raportul anual de revizuire a implementării achizițiilor publice (versiunea de lucru), emis de către Comisia Europeană, aferent anului 2012.

De aceea, Consiliul a dat prioritate exercitării vocației sale de instituție de remedii, concentrându-se atât pe soluționarea celeră a contestațiilor formulate de către operatorii economici, cu respectarea principiilor consacrate de legislația în vigoare în domeniul achizițiilor publice, cât și pe asigurarea unei calități a deciziilor emise (conform ultimelor estimări aferente anului 2012, numărul deciziilor casate de Curțile de Apel competente reprezintă 1,23% din totalul deciziilor emise).

În acest sens, Consiliul și-a asumat pe deplin importanța rolului jucat în cadrul sistemului de achiziții publice din România, eforturile sale continuând în anul 2012 cu intensificarea acțiunilor de identificare și abordare eficientă a cauzelor care pot genera disfuncționalități, astfel cum sunt acestea precizate în cadrul raportului final de evaluare a sistemului de achiziții publice din România aferent anului 2011.

Astfel, Consiliul a acordat o atenție deosebită implementării următoarelor recomandări:
- „Tratarea problemei volumului mare de contestații existent în ciuda măsurilor legislative adoptate;
- Tratarea problemei conflictului de interese în procesul de achiziții publice din România;
- Tratarea problemei neconcordanțelor și practicilor inconsistente în cadrul procesului de achiziții publice din România”.

Soluțiile promovate de Consiliul au fost următoarele:

1. *Tratarea problemei volumului mare de contestații existent în ciuda măsurilor legislative adoptate.*

În acest sens, raportul recomandă „inclusiunea unei secțiuni referitoare la contestații în raportul anual CNSC”. Conformându-se acestei cerințe, la pct. 2.1.2. Obiectul contestațiilor formulate de operatorii economici din cadrul raportului Consiliului, se găsesc redate, pe scurt, un număr de spețe considerate a fi relevante. În opinia Consiliului, acest lucru va contribui la diseminarea expertizei CNSC cu toți „actorii cheie” din sistemului de achiziții publice din România, precum și cu alte entități interesate din statele membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, în momentul de față, Consiliul implementează un sistem informatic integrat în scopul asigurării unor funcțiuni/funcționalități multiple, care, printre altele, permite distribuirea aleatorie a dosarelor, anonimizarea deciziilor sau oferă părților posibilitatea de a verifica, în timp real, etapa în care se află soluționarea contestației.

2. *Tratarea problemei conflictului de interese în procesul de achiziții publice din România.*

Problematica conflictului de interese în procesul de achiziții publice din România este reflectată inclusiv în cadrul ultimului raport emis de către Comisia Europeană pentru Mecanismul de Cooperare și Verificare.

Consiliul și-a adus propria contribuție la diminuarea acestei probleme prin transmiterea deciziilor aferente contestațiilor care conțin informații cu privire la potențiale conflicte de interese către Agenția Națională de Integritate. De asemenea, la momentul în care „Sistemul informatic integrat pentru prevenirea și identificarea conflictelor de interese”, va fi dezvoltat de către Agenția Națională de Integritate, Consiliul va fi pregătit pentru efectuarea demersurilor de interoperabilitate cu acesta.

3. *Tratarea problemei neconcordanțelor și practicilor inconsistente în cadrul procesului de achiziții publice din România.*

O altă problemă evidențiată în cadrul raportului final de evaluare a sistemului de achiziții publice se referă la „lipsa de coordonare între actorii cheie (în principal ANRMAP, UCVAP, CNSC)”, fapt ce generează o abordare contradictorie.

În vederea eliminării acestor deficiențe Consiliul a exercitat o abordare pro-activă în sensul dinamizării protocoalelor de colaborare deja încheiate, în anii precedenți, cu ANRMAP și UCVAP. Astfel, în cursul anului 2012 reprezentanții Consiliului au participat atât la evenimentele derulate sub egida diferitelor instituții cu rol cheie în domeniul achizițiilor publice, cât și în cadrul grupurilor comune de lucru, prezentând sau propunând recomandări specifice și acțiuni pertinente, ori de câte ori s-a solicitat acest lucru. Tot în scopul alinerii practicilor și interpretărilor aferente, de data aceasta în cadrul CNSC, au fost organizate periodic, pe tot parcursul anului 2012, întâlniri atât între membri completelor de soluționare a contestațiilor cât și a acestora cu judecători din cadrul Curților de Apel.